

Raad voor Werk en Inkomen

Halfjaarverslag

2010

**Raad voor
Werk en
Inkomen**

Inhoudsopgave

Halfjaarverslag RWI 2010	3
1. Werkzaamheden t.a.v. advies- en overlegtaak	4
1.1 Overleg en voorstellen.....	4
1.2 Expertise.....	9
1.3 Onderzoek	12
1.4 Voorgenomen activiteiten	12
2. Personeel en organisatie	14
2.1 Personeel.....	14
2.2 Communicatie	14
2.3 Automatisering en ICT	16
2.4 Bedrijfsvoering	16
2.5 Administratieve Organisatie, intern - en financieel beheer	17
2.6 Facilitaire ondersteuning Landelijke Cliëntenraad.....	17
3. Toelichting budgetuitputting 2010	18
3.1 Exploitatie	18
3.2 Investerings	23
3.3 Diverse baten	23
3.4 Kassiersfunctie Landelijke Clientenraad	23
Bijlage 1: Realisatie eerste halfjaar 2010	24
Bijlage 2 Overzicht voortgang onderzoek en expertise.....	26

Halfjaarverslag RWI 2010

Vooraf

Hiermee heeft de Raad voor Werk en Inkomen (RWI) het genoegen u het halfjaarverslag over 2010 aan te bieden. In deze rapportage komt de uitvoering van de taken van de RWI aan de orde.

Om de uitvoering van het jaarplan en de uitputting van de begroting goed te kunnen monitoren heeft het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid een kader opgesteld, waarin de vereisten staan waaraan het verslag van de RWI moet voldoen. De rapportage is dan ook volgens dit kader opgesteld. De wijziging ten opzichte van voorgaande jaren is dat conform artikel 5 lid 10 van de Regeling SUWI, door de RWI niet meer per tertaal, maar per half jaar wordt gerapporteerd.

Omdat de Raad actueel en onafhankelijk wil inspelen op knelpunten die zich op het terrein van de arbeids- en re-integratiemarkt voordoen, beperkt het jaarplan zich tot de hoofdlijnen van beleid. In overleg met het ministerie is afgesproken dat in deze rapportage een nadere concretisering plaatsvindt en dat deze halfjaarrapportage zich dus niet alleen beperkt tot een terugblik, maar ook gericht is op de komende periode.

In dit verslag komen achtereenvolgens aan de orde: Overleg en voorstellen (incl. onderzoek), Personeel en Organisatie en de budgettaire toelichting.

1. Werkzaamheden t.a.v. advies- en overlegtaak

De Raad is in de eerste helft van 2010 vier keer bijeen geweest. De activiteiten van de Raad m.b.t. overleg en advies worden achtereenvolgens in vier paragrafen behandeld:

1. Voorstellen. Dit half jaar heeft de Raad een voorstel vastgesteld over het combineren van Arbeid en zorg en de werkwijzer "Tijd voor scholing" uitgebracht. Daarnaast zijn twee onderzoeken verschenen over de Gezamenlijke Aanpak Arbeidsmarkt en zijn een voorbeeldovereenkomst en een voorbeeldregeling over Regionale Vraaggerichte Samenwerking tot stand gebracht. Tevens worden in deze paragraaf de lopende werkzaamheden toegelicht, die nog moeten uitmonden in een eindproduct;
2. Expertise. Hierin zijn ondergebracht de activiteiten met betrekking tot de Arbeidsmarktanalyse 2010, het onderzoek naar zogenaamde "35-minners" en andere activiteiten waarvoor een beroep wordt gedaan op de expertise van de Raad;
3. Onderzoek. Deze paragraaf geeft een kort overzicht van het aantal lopende, nieuwe en afgesloten onderzoeksopdrachten, waarbij de Raad opdrachtgever is;
4. Voornemens. In deze paragraaf worden vermeld de voornemens die ter hand zijn genomen t.b.v. de activiteiten in de volgende verslagperiode.
Onder voorgenomen activiteiten verstaat de RWI activiteiten die intern nog in een beginstadium verkeren (waaronder activiteiten/startnotities die nog niet ter goedkeuring aan de Raad zijn voorgelegd) en waarover nog geen besluit is genomen tot (nader) onderzoek of andere concrete activiteiten.

1.1 Overleg en voorstellen

Arbeidsparticipatie en Zorgtaken

Medio 2008 heeft de Raad het plan van aanpak 'Arbeidsparticipatie en zorgtaken' vastgesteld. Daarin worden twee thema's met elkaar verbonden: 'Arbeid en Zorg' (met accent op arbeid en zorgtaken voor kinderen) en de 'Relatie tussen Arbeidsparticipatie en Maatschappelijke participatie' (met focus op de combinatie van arbeidsparticipatie en het uitvoeren van mantelzorgtaken).

Op 26 maart 2010 heeft de Raad het advies 'Werken met zorg' uitgebracht. Het advies is mede gebaseerd op de uitkomsten van het onderzoek 'Arbeid en zorg op de werkvloer' dat de RWI in november 2009 heeft gepubliceerd. In het advies gaat de RWI in op de manieren om arbeid en zorg beter te kunnen combineren. Onder het motto 'er is meer mogelijk op het terrein van arbeid en zorg' adviseert de RWI onder andere om de mogelijkheden en vormen van flexibiliteit die binnen organisaties inpasbaar zijn zoveel mogelijk toe te passen en de bekendheid ervan te vergroten. Ook adviseert de RWI betrokken partijen om gemaakte afspraken over arbeidsduur en arbeidspatroon periodiek te evalueren; daarbij kan dan tevens bekeken worden of de arbeidsduur kan worden uitgebreid. Ten slotte verdient naar het oordeel van de RWI de positie van werkende mantelzorgers structureel meer aandacht.

Regionale Vraaggerichte Samenwerking

Het RWI-advies 'Match! Publiek-private en regionale samenwerking bij vacatureervulling' van april 2009 bevat de aankondiging van een voorbeeld van een regionale stimuleringsregeling voor vraaggerichte scholingsprojecten. Een dergelijke regeling kan partijen in de regio helpen bij het combineren van publieke re-integratiemiddelen met financiële middelen van de vraagzijde van de

arbeidsmarkt (sectoren, branches, ondernemingen). Daarmee zou het mogelijk moeten zijn de realisatie van vraaggerichte arbeidsmarktprojecten te bevorderen.

Om de totstandkoming van vraaggerichte samenwerking op regionaal niveau te ondersteunen en een extra impuls te geven, heeft de RWI twee producten ontwikkeld: een voorbeeld Stimuleringsregeling Regionale Vraaggerichte Re-integratie (SRVR) en een voorbeeld Overeenkomst Regionale Vraaggerichte Samenwerking (ORVS). De voorbeeld SRVR is in januari 2010 gepubliceerd, de voorbeeld ORVS in juni 2010.

Vraaggerichte samenwerkingsprojecten gaan uit van beschikbare of in de nabije toekomst te verwachten vacatures. De gezamenlijke activiteiten van de betrokken partijen zijn dan gericht op een snelle directe vervulling van deze vacatures en op het via re-integratie (zoals bijvoorbeeld scholing) inpasbaar maken en vervolgens plaatsen van werklozen of met werkloosheid bedreigde werknemers op die vacatures.

Met deze regeling kunnen gemeenten - in aanvulling op bestaand instrumentarium - branches, sectoren en werkgevers stimuleren om vraaggerichte projecten op te zetten op het terrein van re-integratie en van werk naar werk-activiteiten. De voorbeeldregeling is zodanig vorm gegeven dat gemeenten die kunnen toesnijden op de mogelijkheden en perspectieven van de 'eigen' regionale arbeidsmarkt. De door de RWI ontwikkelde voorbeelden laten dan ook ruimte voor het bieden van regionaal en sectoraal maatwerk.

Met vraaggerichte samenwerking kunnen branches, sectoren en werkgevers gericht en sneller hun vacatures vervullen met vakbekwaam personeel. Voor gemeenten en het UWV WERKbedrijf vergroten deze projecten de kans dat werkzoekenden na een re-integratietraject ook daadwerkelijk op een betaalde baan worden geplaatst. Ook de bewegingen van de ene baan naar de andere ("van werk naar werk") kunnen worden gefaciliteerd, met name voor werknemers die worden bedreigd met werkloosheid.

Desgevraagd zal de RWI de betrokken partijen behulpzaam zijn bij de invulling en toepassing van de mogelijkheden die de voorbeeldovereenkomst en de voorbeeldregeling bieden.

Gezamenlijke Aanpak Arbeidsmarkt: monitor samenwerking sectoren en gemeenten

De samenwerking van gemeenten en sectoren op regionaal niveau heeft eind mei 2009 een impuls gekregen door een akkoord van de Stichting van de Arbeid en de Vereniging van Nederlandse Gemeenten, getiteld "Gezamenlijke Aanpak Arbeidsmarkt". Het akkoord is gericht op de gezamenlijke aanpak van de arbeidsmarkteffecten van de economische crisis door gemeenten en sectoren. In het akkoord zijn ook afspraken gemaakt over samenwerking van gemeenten en sectoren op concrete deelterreinen.

In het akkoord is afgesproken dat de RWI nadrukkelijk betrokken zou worden bij de implementatie en monitoring van de plannen uit het akkoord. De RWI heeft dan ook in kaart laten brengen hoe de samenwerking van gemeenten en sociale partners op regionaal niveau groeit. De samenwerking op drie concrete deelterreinen is door de RWI bekeken: de bestrijding van jeugdwerkloosheid, de preventie van werkloosheid en de arbeidsinpassing van werklozen. De onderzoeksresultaten zijn te vinden in het rapport 'Onderweg naar Morgen. Arbeidsmarktbeleid van gemeenten en sociale partners samen', dat op 3 juni 2010 is gepubliceerd.

De centrale conclusie van het rapport "Onderweg naar Morgen" luidt als volgt:

"De conclusie van dit onderzoek is dat een gezamenlijke aanpak arbeidsmarktbeleid van gemeenten en sociale partners zich per begin 2010 nog in de beginfase bevindt, maar dat bouwstenen aanwezig zijn. De intenties zoals verwoord in de Gezamenlijke Aanpak zijn wel degelijk aanwezig in belangrijke sectoren en in de regio's."

Het rapport "Onderweg naar Morgen" bevat ook aanbevelingen. Daarmee kan de samenwerking op regionaal niveau van gemeenten en sectoren en van andere partijen, zoals UWV en onderwijsinstellingen, verbeterd worden. De eerder genoemde voorbeeldregeling en voorbeeldovereenkomst voor regionale vraaggerichte samenwerking kunnen eveneens een impuls geven aan de succesvolle samenwerking van arbeidsmarktpartijen op regionaal niveau.

Gezamenlijke Aanpak Arbeidsmarkt: monitor gemeentelijke ondersteuning van zzp'ers

Door de economische crisis is in 2009 de sterke groei van het aantal zzp'ers tot stilstand gekomen. Medio 2009 is in opdracht van de RWI onderzocht hoe het de zzp'ers tijdens de crisis verging. Uit dit onderzoek kwam naar voren dat de meerderheid van de zzp'ers tot dan toe de recessie goed had doorstaan, maar dat ruim één op de tien zzp'ers moeite had het hoofd boven water te houden.

Zzp'ers in financiële moeilijkheden kunnen voor hulp bij gemeenten terecht. Op 20 mei 2009 hebben gemeenten, werkgevers en werknemers onder de noemer Gezamenlijke Aanpak Arbeidsmarkt afspraken gemaakt over onder meer de ondersteuning van zzp'ers die in de problemen zijn geraakt door de crisis. De RWI heeft laten onderzoeken of het aantal zzp'ers dat voor hulp aanklopt door de crisis is gestegen en welke maatregelen gemeenten treffen om hen te helpen.

In het kader van het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) kunnen gemeenten startende en gevestigde zzp'ers, maar ook andere zelfstandigen, financiële steun geven. Uit het rapport "Ondersteuning van zzp'ers door gemeenten. Situatie begin 2010", gepubliceerd op 22 juli 2010, blijkt dat het aantal zzp'ers dat bij de gemeenten aanklopt voor ondersteuning fors is gestegen. Het landelijke beeld laat zien dat het Bbz-gebruik in 2009 met een derde is gestegen ten opzichte van 2007. Deze stijging zet ook in de eerste maanden van 2010 door. De meeste ondernemers die een beroep doen op het Bbz zijn zzp'ers. De stijging vanaf 2009 schrijven gemeenten voornamelijk toe aan de crisis. Daarnaast draagt een grotere bekendheid van de regeling ook bij aan de groei.

Bijna alle gemeenten geven aan dat zzp'ers laat of zelfs te laat aankloppen voor hulp. Zij wachten bijvoorbeeld tot de schulden zo hoog zijn dat het bedrijf niet meer kan worden voortgezet. Verder ervaren gemeenten een aantal problemen rond de toegankelijkheid van het Bbz. Zo geven ze aan dat de vermogenstoets ertoe kan leiden dat de ondernemer eerst het opgebouwde pensioen moet aanspreken, voordat de gemeente hulp kan geven. En ook zzp'ers die in deeltijd werken, komen niet altijd in aanmerking voor ondersteuning. Dat komt door het urencriterium, dat bepaalt dat een zelfstandig ondernemer minstens 1225 uur per jaar aan zijn onderneming moet besteden om in aanmerking te komen voor het Bbz. Tot slot benoemen gemeenten als knelpunt dat het Bbz geen financiële middelen biedt voor de begeleiding van gevestigde ondernemers, waardoor zij deze activiteiten op een andere manier moeten bekostigen.

Veel gemeenten hebben hun hulp aan zelfstandigen uitgebreid, bijvoorbeeld door meer gebruik te maken van de toepassingsruimte die de wet- en regelgeving hen biedt. Daarnaast hebben gemeenten extra activiteiten ontplooid, zoals schuldhulpverlening en het inzetten van coaching en advies.

Werkwijzer Tijd voor Scholing

De RWI heeft in 2009 door middel van een onderzoek in kaart laten brengen hoe bedrijven, die getroffen worden door de kredietcrisis, omgaan met scholing van hun werknemers. Uit het rapport komt naar voren dat werktijdverkorting en deeltijd-WW een impuls vormen voor scholing op de werkvloer, maar dat bedrijven daarbij ook tegen een aantal knelpunten aanlopen. Het onderzoek was voor de RWI mede aanleiding om een werkwijzer uit te brengen met praktische tips en suggesties die bedrijven kunnen helpen om zelf een aantal stappen te zetten met scholing voor werknemers. De werkwijzer richt zich op alle bedrijven die iets met scholing willen en verscheen in januari 2010 op de RWI-site (www.rwi.nl/tijdvoorscholing). Gekozen is voor een web-based document (er wordt geen schriftelijke versie uitgebracht). Dit biedt de mogelijkheid om de informatie actueel te houden, en waar nodig uit te breiden. Momenteel werkt de RWI aan het samenstellen een aparte brochure voor individuele werknemers. Deze wordt naar verwachting kort na de zomer gepubliceerd op de RWI-site.

Zelfsturing

Het aanspreken van de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt - en het vergroten van de motivatie van de werkzoekende - kan leiden tot een betere match tussen cliënt en re-integratietrajecten. Daarom is het van belang dat de mogelijkheden die er zijn om de cliënt een meer actieve en centrale plaats toe te kennen in het re-integratieproces, worden benut en waar nodig worden vergroot. Dit gegeven staat centraal binnen het thema 'Zelfsturing' (eerder werd het thema aangeduid met het begrip 'klantsturing').

Het eindrapport van een extern uitgevoerd onderzoek ('Het verhaal van de klant') is tijdens de Raadsvergadering van 17 december 2009 voor publicatie vrijgegeven en in januari 2010 gepubliceerd. Naar verwachting zal de RWI in het derde kwartaal van 2010 een vervolg geven aan dit onderzoeksrapport door de publicatie van een advies over de voorwaarden waaronder de klant meer invloed kan krijgen op zijn eigen re-integratie, en de gevolgen daarvan voor o.m. het werkproces van de ketenpartners. Bovendien zal de RWI een handreiking uitbrengen waarin inzichten uit sociaalpsychologische theorieën toegankelijk zijn toegeschreven naar de re-integratiepraktijk. Met deze handreiking wil de RWI bijdragen aan de verdere professionalisering van het werk van de uitvoerend re-integratieprofessionals (werkcoaches, klantmanagers, re-integratieconsulenten).

Wajong en Cultuur

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de RWI gevraagd om in 2010 in kaart te brengen welke factoren op de werkvloer eraan bijdragen dat Wajongers succesvol aan het werk gaan en kunnen blijven en wat nodig is om optimale omgevingsfactoren te creëren. De Raad heeft naar aanleiding van dit verzoek besloten een onderzoek uit te laten voeren en mede op basis van de onderzoeksbevindingen een handreiking op te stellen voor arbeidsorganisaties.

Het onderzoek is afgerond, de Raad heeft op 24 juni ingestemd met publicatie van het rapport. Dat zal naar verwachting in augustus gebeuren. In het rapport wordt meer inzicht geboden in factoren, die binnen concrete werksituaties een rol spelen bij de succesvolle inpassing van Wajongers. Bovendien is inzichtelijk gemaakt op welk moment in het proces welke activiteiten van belang zijn en door wie (werkgevers, afdelingen personeelszaken, leidinggevenden en directe collega's) deze kunnen worden opgepakt.

De RWI zal de inzichten uit dit onderzoek samen met gegevens uit andere onderzoeken vertalen tot een praktische handreiking voor arbeidsorganisaties. Naar verwachting zal deze in het najaar gereed zijn.

Arbeidsparticipatie ouderen

In maart 2010 heeft de Raad het Plan van Aanpak 'Arbeidsmarktposities van werkloze ouderen' vastgesteld. In het Plan van Aanpak staan twee vragen centraal. In de eerste plaats de vraag naar de samenstelling, kenmerken en mobiliteitsaspecten van de (sub)groep(en) ouderen tussen 55-65. In de tweede plaats op welke wijze de werkherlevingskansen van deze groep kunnen worden verbeterd. Het Plan van Aanpak voorziet in onderzoeksactiviteiten en een adviestraject.

In de verslagperiode zijn twee onderzoeksactiviteiten in gang gezet. Aan CBS wordt een onderzoeksopdracht verleend die kwantitatief van aard is en betrekking heeft op hiervoor genoemde samenstelling, kenmerken en mobiliteitsaspecten van de (sub)groep(en). Ten tweede is een kwalitatief getint onderzoek in gang gezet, dat zal worden uitgevoerd onder werkzoekenden, werkgevers en intermediairs. Daarbij wordt de geslaagde plaatsing c.q. bemiddeling van ouderen als vertrekpunt voor onderzoek genomen.

De twee onderzoeken zullen lopen tot het najaar respectievelijk tot het einde van 2010. Het streven is om in het eerste halfjaar van 2011 een advies in de Raad te behandelen over het verbeteren van de werkherlevingskansen van ouderen.

Scholing lager opgeleiden

Hoewel het opleidingsniveau geleidelijk stijgt, is toch nog bijna een kwart van de beroepsbevolking laagopgeleid (geen diploma op minimaal mbo-2, havo- of vwo-niveau). Lager opgeleide werkenden nemen structureel minder deel aan scholing dan middelbaar- en hoger opgeleiden. Er wordt groot belang gehecht aan het vergroten van de scholingsdeelname onder deze groep, gezien de kwetsbare positie op de arbeidsmarkt en de behoefte aan blijvend inzetbare werknemers. Met een gerichte aanpak lijkt de scholingsdeelname onder lageropgeleiden ook zeker nog te verbeteren.

De RWI laat daarom in 2010 twee onderzoeken uitvoeren. Eén onderzoek zal de werkzame elementen in kaart brengen rond de scholing van lager opgeleiden: hoe zijn lager opgeleiden aan het scholen te krijgen, en welke randvoorwaarden zijn daarbij van belang (voor bedrijven en hun werknemers)? Een tweede onderzoek moet beter zicht geven op de situatie waarin (verschillende groepen) lager opgeleiden zich bevinden en van daaruit zicht geven op de aard van de noodzakelijke (of wenselijke) scholing. Idee is om daarmee de scholingsinspanningen gericht te kunnen inzetten. De onderzoeken lopen tot eind 2010. De RWI wil op basis hiervan een advies opstellen gericht op beleidsmakers (landelijk, sectoraal, regionaal) die betrokken zijn bij de scholing van werkenden. Behandeling hiervan in de Raad is voorzien in de eerste helft van 2011.

Regionale arbeidsmarktinformatie

De RWI ondersteunt partijen in de regio Stedendriehoek (Apeldoorn - Deventer - Zutphen) bij een experiment. Doel van dit experiment is om op basis van beschikbare statistische gegevens en met behulp van gesprekken met bedrijven in de metaalkro de arbeidsmarktkansen en -problemen te benoemen en gezamenlijk aan te pakken. Betrokken partijen zijn: gemeenten, provincies, Kamer van Koophandel, UWV WERKbedrijf, kenniscentra en de brancheorganisaties in de metaalkro. De volgende vragen stonden centraal:

1. Op welke wijze kan de personeelsvoorziening in de maakindustrie in het gebied voor de toekomst veilig gesteld worden?

2. Welke rol speelt arbeidsmarktinformatie bij het formuleren en analyseren van lokaal-sectorale arbeidsmarktproblemen en hoe wordt die informatie in de praktijk gebruikt?

De resultaten zijn geanalyseerd, waarbij een extern adviesbureau ondersteuning heeft geboden.

De hoofdconclusies zijn:

- er is weinig innovatieve maakindustrie in de regio
- de bedrijven hebben goed zicht op hun eigen personeelsvoorziening
- de aansluiting van onderwijs op arbeidsmarkt is niet ideaal
- de oorzaak voor de lage instroom wordt vooral gezien in het slechte imago van de metaalkro onder jongeren
- bedrijven zoeken elkaar vaker op als het gaat om personeelsvoorziening.

Op microniveau - bij de individuele bedrijven - zijn de alertheid over arbeidsmarkt (de toekomstige personeelsvraag) en het besef van het belang van de contacten met het onderwijs groot. Op mesoniveau - in de regionale organisatie van de bedrijfstak - is er nog een slag te slaan. De industrie zal gezamenlijk de slag moeten gaan maken naar een innovatieve maakindustrie. Om dat proces te begeleiden en te blijven zorgen voor een goed aansluitend onderwijs en een passende personeelsvoorziening is een goede regionale organisatie nodig. Op dit moment lijkt de sector nog te weinig samenhang te vertonen om deze vraagstukken op te kunnen pakken.

Afronding van het project is voorzien voor september 2010. Op basis van deze analyse zal een vervolgproject worden opgestart, waarvoor de betrokken partijen subsidie zullen aanvragen bij de provincie Gelderland. De RWI zal de uitkomsten van dit project inbrengen in het in paragraaf 1.4 beschreven project arbeidsmarktinformatiebronnen.

1.2 Expertise

Arbeidsmarktanalyse 2010

Op 6 juli 2010 is de jaarlijkse Arbeidsmarktanalyse aan de minister van SZW aangeboden. Deze is vastgesteld in de Raadsvergadering van 24 juni.

In de 'Arbeidsmarktanalyse 2010' beschrijft de RWI dat een goed arbeidsmarktbeleid onmisbaar is om de economische groei te bevorderen. Hierbij gaat het niet alleen om investeren in de (potentiële) werknemers, bijvoorbeeld door scholing, maar ook om investeren in behoud en uitbreiding van arbeidsplaatsen. Verder zijn er volgens de RWI maatregelen nodig om de aansluiting tussen vraag en aanbod te verbeteren.

Het economisch herstel is nog broos, maar zal met enige vertraging leiden tot herstel van de werkgelegenheid. Ook zal op termijn de vergrijzing ervoor zorgen dat er meer vervangingsvacatures zijn. Toch betekent dit niet automatisch dat er dan ook voor iedereen geschikt werk is. In de Arbeidsmarktanalyse 2010 wordt de huidige situatie op de arbeidsmarkt beschreven en worden de verwachtingen voor de komende periode bekeken. Het afgelopen jaar zijn vooral in de marktsector veel banen verloren gegaan, die de komende jaren waarschijnlijk niet terug zullen komen. Tegelijkertijd zal er waarschijnlijk ook op de collectieve sector flink bezuinigd worden, met mogelijk gevolgen voor de werkgelegenheid. Daar staat tegenover dat er in het afgelopen jaar veel mensen met pensioen zijn gegaan (de 'babyboomers'). Ook in de komende twee jaar zal dit het geval zijn.

Hoewel er in bepaalde sectoren wel tekorten kunnen ontstaan aan mensen met specifieke kennis en vaardigheden zal er de komende twee jaar over het algemeen een overschot aan werknemers blijven. Met name voor werknemers aan de onderkant van de arbeidsmarkt blijft het moeilijk om werk te vinden. Datzelfde geldt voor hoger opgeleiden met specifieke kennis.

Om er toch voor te zorgen dat zoveel mogelijk mensen een geschikte baan vinden, moet er volgens de RWI dan ook nu worden geïnvesteerd. Allereerst in de (potentiële) werknemers, bijvoorbeeld door scholing. Ten tweede in de omvang en productiviteit van de werkgelegenheid. Ten slotte moet de aansluiting tussen de opleiding van werknemers en de eisen die de arbeidsmarkt aan hen stelt verbeteren. Kortom, een kwalitatieve en kwantitatieve aanpak die een impuls geeft aan de versterking van onze economie. Het creëren van samenhang tussen arbeidsmarktbeleid en macro-economisch beleid is daarvoor van groot belang.

De beleidsagenda aan het slot van de Arbeidsmarktanalyse 2010 biedt daartoe een aantal praktische aanknopingspunten. Hierin staat centraal dat goed arbeidsmarktbeleid een onmisbare voorwaarde is voor een krachtig economisch herstel.

Relatie tussen gezondheidsbeleving en werkhervatting van 35-minners

Op 1 januari 2006 is de WAO vervangen door de WIA (Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen). Als werknemers bij de WIA keuring minder dan 35% arbeidsongeschikt worden beoordeeld, bestaat geen recht op een arbeidsongeschiktheidsuitkering. Van de groep 35-minners wordt verondersteld dat het mensen zijn met lichte arbeidsbeperkingen.

De Raad voor Werk en Inkomen heeft op verzoek van de Stichting van de Arbeid een onderzoek uitgevoerd naar de relatie tussen gezondheidsbeleving en werkhervatting onder de zogenoemde 35-minners. Het onderzoek is inmiddels afgerond en is op 15 april 2010 besproken in de Raad. Vervolgens is het aangeboden aan de Stichting van de Arbeid.

Voor het onderzoek is een enquête uitgevoerd onder 1.803 personen uit de doelgroep 35-minners. De vraagstelling luidde: Wat is de invloed van de vastgestelde belastbaarheid en de ervaren belastbaarheid voor werk op werkhervatting na afwijzing van de WIA-claim? Voor alle 35-minners geldt dat bij de claimbeoordeling is vastgesteld dat zij mogelijkheden hebben om minimaal 65 procent van hun laatst verdiende loon te verdienen. Van de 35-minners in dit onderzoek is 65 procent er in geslaagd aan het werk te blijven of nieuw werk te vinden. Een groot deel van hen heeft al gewerkt tijdens de ziekteperiode. Ruim een derde werkt (nog) niet.

Uit het onderzoek komt naar voren dat een deel van de 35-minners een zwakke uitgangspositie heeft. Zij hebben een lage opleiding en een laag inkomen ten tijde van de ziekmelding. Door de schattingsystematiek van de WIA (waarbij de resterende verdien capaciteit wordt bepaald met behulp van functies die voorkomen op de Nederlandse arbeidsmarkt) worden zij minder dan 35 procent arbeidsongeschikt bevonden, ook al hebben zij relatief veel beperkingen. De 35-minners met deze zwakke uitgangspositie hebben minder vaak het werk hervat.

Er zijn werkende 35-minners met veel beperkingen, en niet-werkende 35-minners met weinig beperkingen. Uit het onderzoek blijkt dat de invloed van ervaren gezondheid belangrijker is voor de kans op werkhervatting dan de vastgestelde belastbaarheid. Een slechte ervaren gezondheid alleen blijkt echter ook geen belemmering voor werkhervatting. Twaalf procent van de werkende 35-minners heeft een slechte tot zeer slechte ervaren gezondheid. Dit onderzoek laat zien dat een laag inkomen ten tijde van de ziekmelding en een lage opleiding in combinatie met een slechte ervaren

gezondheid een negatieve invloed op de kans op werkhervatting hebben. De 35-minners met een laag inkomen, een lage opleiding en een slechte ervaren gezondheid zijn daarmee te typeren als kwetsbare groep 35-minners, die wellicht intensieve ondersteuning nodig heeft om weer aan het werk te komen.

Effectiviteit van re-integratie

In de Raadsvergadering van 19 maart 2009 zijn vier activiteiten benoemd, gericht op het presenteren van effecten en kosten van inzet van re-integratiemiddelen. De Factsheet re-integratie, de eerste activiteit, is afgerond en op 26 november 2009 gepubliceerd.

Een tweede activiteit is de totstandkoming van een Procesanalyse effectiviteit re-integratie. In een onderzoek zal worden getracht meer inzicht te krijgen in de rol die het uitvoeringsproces speelt (en kan spelen) om re-integratiedoelen te bereiken: Wat gebeurt er nu feitelijk, en hoe ervaren de betrokkenen dat? Uiteindelijk moet dit handvatten opleveren voor een antwoord op de vraag hoe de effectiviteit van re-integratie kan worden verbeterd. Dit onderzoek is in het vierde kwartaal van 2009 gestart.

Een derde activiteit betreft een onderzoek naar cliëntstromen. Doel van het onderzoek is om op basis van databronnen bij het CBS zicht te krijgen op cliëntstromen in de sociale zekerheid en het bereik van re-integratiedienstverlening. Het gaat hierbij om overgangen van en naar werk, diverse uitkeringsvormen en inactiviteit. Het onderzoek levert tevens nadere informatie over de samenstelling van de uitkerings- en re-integratiepopulatie en van de groep die succesvol wordt gere-integreerd. Dit kan een bijdrage leveren aan een betere inzet van re-integratiemiddelen. Het onderzoek is in het vierde kwartaal van 2009 gestart.

Een vierde activiteit betreft een meta-analyse re-integratie. Dit onderzoek baseert zich m.n. op de vele onderzoeken die door gemeenten zijn uitgevoerd naar het re-integratiebeleid van de eigen gemeente. Een deel van de onderzoeken is uitgevoerd door de gemeentelijk rekenkamer of rekenkamercommissie. De Raad wil graag weten welke goede praktijken en welke mogelijkheden voor verbetering van de re-integratiepraktijk daarin worden gesignaleerd. Doel is te beschrijven welke lessen hier voor gemeenten, UWV en re-integratiebedrijven uit te trekken zijn. Het onderzoek is gestart in de eerste helft van 2010.

Re-integratiemarktanalyse 2010/2011

Iedere twee jaar stelt de Raad een Re-integratiemarktanalyse vast, waarin de ontwikkelingen op de re-integratiemarkt in beeld worden gebracht. De eerstvolgende Re-integratiemarktanalyse zal begin 2011 worden gepubliceerd. In de analyse wordt aandacht besteed aan het samenspel tussen de publieke opdrachtgevers (UWV en gemeenten), de private uitvoerders en de klanten. Ook wordt ingegaan op de inzet van re-integratie bij private opdrachtgevers (de re-integratie van zieke werknemers bij hun eigen werkgever of bij andere werkgevers). Bij het schetsen van de ontwikkelingen op de re-integratiemarkt wordt zoveel mogelijk getracht deze ontwikkelingen te wegen op doelmatigheid en doeltreffendheid. Ook worden suggesties voor verbetering en beleidsaanbevelingen gedaan. In de Re-integratiemarktanalyse wordt aangesloten bij de re-integratiethema's waar de RWI de afgelopen twee jaar aandacht aan heeft besteed. Het plan van aanpak voor de re-integratiemarktanalyse is behandeld in de Commissie op 19 november 2009. Het voorziet de uitvoering van een drietal enquêtes om in de informatiebehoefte te voorzien, onder gemeenten, onder aanbieders van re-integratiediensten en onder werkgevers. Daarnaast zal de analyse zich baseren op de onderzoeken die hierboven zijn genoemd onder het kopje "effectiviteit van re-integratie" en op verschillende onderzoeken, uitgevoerd door derden.

Nuggers (Niet-uitkeringsgerechtigden)

Door de RWI is besloten om de in juni 2009 verschenen analyse 'Geen baan, geen school, geen uitkering' te vervolgen door samen met en vijftal gemeenten nader onderzoek uit te zetten naar kenmerken van nuggers in deze vijf gemeenten en de kanswijken van deze gemeenten. Het doel van dit vervolgonderzoek is:

- meer zicht te krijgen op homogene clusters nuggers op stedelijk en wijkniveau, en
- meer inzicht in de vraag of de verschillende groepen nuggers willen werken en
- of zij ook kans maken op werk.

Het onderzoek wordt uitgevoerd door het CBS en zal in juli 2010 worden opgeleverd en vervolgens besproken in de Raad. Hierna zal de RWI een nadere analyse uitvoeren van deze gegevens. In deze analyse zullen ook kwalitatieve aspecten zoals bereik van nuggers en gemeentelijk beleid ten aanzien van deze doelgroep worden besproken.

Tour d'Activering

Samen met Stimulansz heeft de RWI in april 2010 de Tour d'Activering georganiseerd. In drie bijeenkomsten door het land (in Zwolle, Eindhoven en Capelle aan den IJssel) zijn presentaties verzorgd over de ontwikkelingen op de re-integratiemarkt en de arbeidsmarkt. Specifiek aandacht was er voor onderzoeken naar de effectiviteit van re-integratie en voor de gezamenlijke aanpak (vraaggerichte samenwerking in het arbeidsmarktbeleid). De re-integratieprofessionals op wie de Tour zich richt, bestonden uit deelnemers van gemeenten, UWV en re-integratiebedrijven.

1.3 Onderzoek

Afgerond

In het eerste halfjaar van 2010 zijn vier extern aanbestede onderzoeks- en expertise-opdrachten afgerond.

Lopend onderzoek

Aan het einde van het eerste halfjaar van 2010 zijn dertien extern aanbestede onderzoeks- en expertise-opdrachten nog niet afgerond.

Voorgenomen onderzoek

In het eerste halfjaar van 2010 zijn vier onderzoeksvoorstellen en/of plannen van aanpak besproken die tot opdrachtverlening in het tweede halfjaar van 2010 zullen leiden.

Overzicht

In bijlage 2 van deze rapportage is een volledig overzicht opgenomen van de planning en de voortgang van de activiteiten op het gebied van onderzoek en expertise.

1.4 Voorgenomen activiteiten

Dienstverlening in werkpleinen

In het Jaarplan 2010 van de RWI stelt de Raad de vorming van werkpleinen te ondersteunen en te volgen, met name de externe werking richting de klant (werkzoekenden en werkgevers). Voorgesteld wordt het project te focussen op de werkgeversdienstverlening op de werkpleinen. Het

betreft dan werkgeversdienstverlening aan individuele bedrijven, maar ook de dienstverlening via mobiliteitscentra en brancheservicepunten.

Met een dergelijke focus is de RWI in staat om in kaart te brengen hoe werkgeversdienstverlening er het beste uit kan zien, wat past binnen de publieke dienstverlening en hoe deze dan het best kan worden ingericht. Welke instrumenten ontbreken er nog op de werkpleinen om de werkgevers optimaal te kunnen bedienen? Deze vragen bieden de mogelijkheid een praktisch advies op te stellen gericht op werkpleinen, samenwerkingspartners en de ketenpartners.

Een tweede vraag betreft de rol is van de publieke werkpleinen in het perspectief van hetgeen ook privaat wordt aangeboden; alsmede het verloop en de eventuele verbetermogelijkheden van de samenwerkingsactiviteiten tussen publiek en privaat in de praktijk.

De resultaten worden gespiegeld aan de ervaringen en wensen van werkgevers t.a.v. de dienstverlening van de werkpleinen. Hiertoe kan een (digitale) werkgeversenquête worden gehouden en kunnen een aantal focusgroep bijeenkomsten worden georganiseerd met werkgevers die al dan niet gebruik maken van de dienstverlening van de werkpleinen.

Oogmerk is om in de Raadsvergadering van 9 september a.s. een Plan van aanpak te bespreken.

Arbeidsmarktinformatiebronnen

De RWI houdt zich al enige jaren bezig met de beschikbare arbeidsmarktinformatie in Nederland. Er zijn twee mogelijke rollen van de RWI op dit terrein: enerzijds kan de RWI een bijdrage leveren aan het innoveren, verbeteren en afstemmen van beleidsrelevante arbeidsmarktinformatie; anderzijds kan de RWI partijen in het veld faciliteren om die arbeidsmarktinformatie te 'lezen' en te gebruiken.

Voorgesteld wordt een tweesporen aanpak te volgen om deze RWI-rollen praktisch vorm te geven. In het eerste spoor kunnen aan de hand van een aantal casestudies antwoorden worden verzameld op de in het kader van dit project geformuleerde onderzoeksvragen. In het tweede spoor wordt in overleg met het UWV WERKbedrijf in kaart gebracht welke informatie het UWV WERKbedrijf levert en wil leveren aan de 30 arbeidsmarktregio's en wat de RWI hieraan kan bijdragen. Hiertoe heeft in het voorjaar van 2010 intensief overleg met het UWV WERKbedrijf plaatsgevonden.

Het project levert een beeld op van het feitelijk gebruik van arbeidsmarktbronnen in de praktijk en van mogelijke lacunes daarin, van wensen van partijen, en uiteindelijk ook een beeld van de rol die de RWI kan spelen in het innoveren, verbeteren en afstemmen van beleidsrelevante arbeidsmarktinformatie en van de toepassing ervan.

Een Plan van aanpak voor de activiteiten rond dit thema zal aan de Raadsvergadering van 9 september a.s. worden voorgelegd.

2. Personeel en organisatie

2.1 Personeel

In het eerste halfjaar van 2010 is er een grote wijziging opgetreden in de personele bezetting. Per 1 juni 2010 zijn de medewerkers van de afdeling Blik op Werk overgenomen door de stichting Blik op Werk (5,7 fte). Daarnaast zijn er nog vier personen uit dienst getreden (2,9 fte). Hiermee is de bezetting geslonken naar 24,4 fte.

Het ziekteverzuim is exclusief zwangerschapsverlof in het eerste halfjaar 5,24 %. Dit is mede veroorzaakt door een aantal langdurig zieken. Aan het einde van het eerste halfjaar is er echter weer een daling te zien, als gevolg van re-integratie bij de langdurig zieken.

2.2 Communicatie

2.2.1. Externe Communicatie

Productcommunicatie

De RWI bracht in het eerste halfjaar van 2010 verschillende producten uit:

- Advies 'Werken met zorg';
- Voorbeeld Stimuleringsregeling Regionale Vraaggerichte Re-integratie;
- Voorbeeld Overeenkomst Regionale Vraaggerichte Samenwerking;
- Werkwijzer Scholing;
- Onderzoek 'Het verhaal van de klant';
- Onderzoek 'Gezondheidsbeleving en werkhervatting 35-minners';
- Onderzoek 'Onderweg naar morgen. Arbeidsmarktbeleid van gemeenten en sociale partners samen'

De afdeling Communicatie heeft de drukwerkbegeleiding van deze publicaties verzorgd, alsmede de publiciteit rondom de verschijning ervan. Dat gebeurde door middel van onder andere persberichten, nieuwsberichten op de website en een flyer. Ook coördineerde de afdeling Communicatie de distributie van de diverse producten.

Pers

In het eerste halfjaar van 2010 was de RWI vooral te vinden in de vakpers, zoals Profiel, Binnenlands Bestuur en Sociaal Bestek. Medewerkers van de RWI publiceerden artikelen in Impuls. Verder werkte de RWI o.a. mee aan artikelen in de Volkskrant (over de markt voor persoonlijke dienstverlening), het Duitse weekblad Focus (over Work First) en Sociaal Totaal (diagnose bij re-integratie). De voorzitter van de RWI werd geïnterviewd voor Flex&Figures van de ABU.

In de tweede helft van 2010 verwacht de RWI meer pers aandacht te kunnen genereren, met onderwerpen als de jaarlijkse Arbeidsmarktanalyse, het Najaarscongres en een onderzoek naar de ondersteuning van zzp'ers door gemeenten.

De RWI ziet dat steeds meer berichten hun weg via het internet vinden. Allerlei websites nemen voor hun vakgebied/onderwerp relevante berichten over. Hierbij linken ze vaak ook door naar de RWI-website of het betreffende rapport. Een goed voorbeeld hiervan is de Werkwijzer Scholing. Allerlei onderwijssites, loopbaansites, P&O gerelateerde sites etc. verwijzen nu naar www.rwi.nl/tijdvoorscholing.

De RWI brengt ook zelf persberichten op internet onder de aandacht op bijvoorbeeld LinkedIn.

Najaarscongres

In de eerste helft van 2010 is de RWI gestart met de voorbereidingen van het jaarlijkse Najaarscongres. Dit congres vindt plaats op woensdagmiddag 10 november 2010 in de Nieuwe Kerk in Den Haag.

Tijdens het congres zal enerzijds stil worden gestaan bij de effecten van de crisis op de Nederlandse arbeidsmarkt tot nu toe, anderzijds wordt verkend hoe de Nederlandse arbeidsmarkt sterker uit de crisis kan komen en wat daarvoor nodig is. Door een combinatie van inhoud, analyse en visie zullen wetenschappers, ondernemers, sociale partners en vertegenwoordigers van gemeenten hun visie geven op de effecten van de crisis op de arbeidsmarkt met als doel handvatten te bieden voor een duurzaam en evenwichtig herstel. Het motto is daarom: 'Krachtig uit de crisis'.

Sprekers zijn onder andere:

- Aart Jan de Geus, plv secretaris-generaal van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO);
- Hans Kamps, voorzitter Algemene Bond Uitzendorganisaties (ABU), kroonlid SER
- Gerjoke Wilmink, directeur Nibud;
- Jules Theeuwes, directeur SEO Economisch Onderzoek;
- Bert Gijsberts, ondernemer en voorzitter Branchevereniging voor ondernemers in het groen;
- Melek Usta, ondernemer en lid Innovatieplatform;
- Herman Pleij, emeritus hoogleraar Historische Nederlandse letterkunde.

Website

In het eerste halfjaar van 2010 werd de website 27.171 maal bezocht. Hiervan waren er 20.134 unieke bezoekers. In totaal waren er 93.450 paginaweergaves.

De top drie van best bekeken pagina's is: de homepage, de pagina 'Onderzoeken' en de pagina www.rwi.nl/tijdvoorscholing.

Ter vergelijking: de website is in 2009 door 44.912 mensen 62.276 maal bezocht.

De RWI verwacht dat de website in de tweede helft van 2010 meer bezoekers zal trekken, onder andere door de publicatie van de Arbeidsmarktanalyse en de mogelijkheid, van aanmelding via de website voor het Najaarscongres.

RWI-zine

De RWI-zine is de digitale nieuwsbrief van de RWI. In het eerste halfjaar van 2010 is de RWI-zine drie maal verschenen. Het aantal abonnees is in het eerste halfjaar van 2010 met 98 gegroeid naar 3043 abonnees.

Optredens voorzitter

De voorzitter van de RWI werd ook in het eerste halfjaar van 2010 regelmatig gevraagd om een speech te houden of mee te doen aan een (panel)discussie. Ook voor de tweede helft van 2010 staan al enkele optredens in de agenda.

2.2.2. Interne communicatie

In het eerste halfjaar van 2010 is gewerkt aan de totstandkoming van een nieuw intranet, dit project zal in de tweede helft van 2010 afgerond worden. De afdeling communicatie bracht verder tweemaal een interne nieuwsbrief uit. Deze zal in de tweede helft van 2010 vervangen worden door een digitale nieuwsbrief. Over de aanstaande verhuizing van de RWI naar de Bezuidenhoutseweg is eveneens een nieuwsbrief verschenen.

2.2.3. Advies communicatiebeleid

Omdat de RWI meer zicht wil hebben of de communicatie goed aansluit bij de informatiebehoefte van zijn relaties, heeft de RWI een extern bureau opdracht gegeven een advies op te stellen voor het communicatiebeleid. Zo hoopt de RWI inzichtelijk te maken wat de wensen en behoeften zijn van zijn doelgroepen en hoe hierop in te spelen. Door het doorvoeren van een aantal verbeteringen in het communicatiebeleid en daaruit voortvloeiende communicatiemiddelen verwacht de RWI zijn doelgroepen beter te kunnen bereiken en bedienen. Het advies zal in de tweede helft van 2010 worden opgeleverd.

2.3 Automatisering en ICT

Voor de nieuwe huisvesting in het pand van de SER zijn in het afgelopen halfjaar vervolgstappen gezet voor de inrichting van de automatisering. De RWI zal de automatisering in eigen hand houden en de bestaande serverruimte wordt zodanig aangepast dat de aanwezige apparatuur daar weer kan worden geplaatst. Waar nodig wordt aangepast c.q. uitgebreid. Zo is er momenteel geen airco aanwezig in deze ruimte, terwijl dit voor de te plaatsen apparatuur wel nodig is.

Verder is dit bijvoorbeeld het geval voor de aansluiting tussen het bibliotheekstelsel van de SER en het document management systeem van de RWI. Er zijn afspraken gemaakt over inzage in elkaars informatie ten aanzien van de documentatie. Hiervoor is een aparte server aangeschaft en is een vertaalslag tussen beide systemen gemaakt.

2.4 Bedrijfsvoering

Aan de hand van het opgestelde en met de SER afgekaarte Programma van Eisen voor de huisvesting van de RWI bij de SER, zijn afspraken gemaakt met aannemers en leveranciers voor de uitvoering daarvan. Op dit moment zijn de bouwwerkzaamheden in volle gang.

In het eerste halfjaar is de huurovereenkomst met de SER uitvoerig besproken en medio juli is deze door beide partijen ondertekend. Hierin zijn afspraken opgenomen met betrekking tot de huur, de energiekosten en de bijkomende servicekosten voor gebruikmaking van receptiediensten, catering etc.

Er zijn afspraken gemaakt met de SER over een verdeling van de kosten met betrekking tot de verbouwing. Uitgangspunt hierbij is geweest dat de structurele bouwkundige kosten voor rekening van de SER komen en de aanvullende en/of cosmetische bouwkosten voor rekening komen van de RWI.

Met betrekking tot de archiefzaken heeft de RWI medio oktober 2009 archiefbeheersregels en een bestandsoverzicht aangeleverd. In het eerste halfjaar van 2010 is, zoals de Erfgoedinspectie eerder had aangegeven te willen ontvangen, een aanvulling op de bestaande selectielijst ingestuurd. De RWI is hierbij ondersteund door een externe adviseur.

Met het oog op de verhuizing zal aan de hand van het eerder opgestelde bestandsoverzicht, een onderscheid worden gemaakt in te bewaren en te vernietigen stukken, zodat vernietiging nog voor de verhuizing kan plaatsvinden.

2.5 Administratieve Organisatie, intern - en financieel beheer

De RWI is, naast het totale beheer van de eigen financiële processen, nog verantwoordelijk voor het voeren van de financiële administratie van de Stichting Blik op Werk en adviseert de Stichting in het kader van inrichting, transparantie en managementinformatie. De relatie met de Stichting Blik op Werk is verzakelijkt en per 1 juni 2010 staat de stichting bijna geheel op eigen benen. De financiële gevolgen van deze ontvlechting zijn verwerkt in hoofdstuk 3. In 2010 wordt door de RWI het financieel beheer en de financiële administratie van de stichting Blik op Werk verzorgd. Vanaf 2011 zal de RWI na het opstellen van de Jaarrekening en subsidieafrekening over dat jaar niet meer betrokken zijn bij de stichting.

2.6 Facilitaire ondersteuning Landelijke Cliëntenraad

De Landelijke Cliënten Raad (LCR) is eind 2009, begin 2010 verhuisd naar een dependance van het ministerie van SZW. De LCR maakt nog maar zeer beperkt gebruik van de facilitaire diensten van de RWI, waardoor nog een beperkt bedrag kan worden doorbelast voor dienstverlening door de RWI. Wel staan de medewerkers nog op de 'loonlijst' van de RWI.

3. Toelichting budgetuitputting 2010

In deze paragraaf wordt een korte toelichting gegeven op de budgetuitputting. In paragraaf 3.1. wordt ingegaan op de exploitatiebegroting en in paragraaf 3.2. op de investeringsbegroting. In bijlage 1 is een overzicht van de RWI-begroting opgenomen. De gepresenteerde cijfers betreffen de uitputting tot en met juni.

3.1 Exploitatie

1. Personeel

1.1 Salariskosten incl. sec arbeidsvoorwaarden

De realisatie op de uitbetaalde brutolonen is lager dan begroot. De onderschrijding wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt, doordat op bepaalde afdelingen geen vast personeel is aangenomen, maar (tijdelijk) extern personeel wordt ingehuurd (dit leidt tot een overschrijding op de post 4.5).

Voor post 4.5 geldt dat tijdelijk extra personeel wordt ingehuurd ten behoeve van de ontvlechting van Blik op Werk en dat deze werkzaamheden in 2011 komen te vervallen.

In de prognose is rekening gehouden met de periodieken en loonontwikkeling over 2010. Deze laatste wordt na overleg met en instemming van de PvT, met terugwerkende kracht later in het jaar uitbetaald. De salarislasten van de personeelsleden van de stichting Blik op Werk zijn, conform het jaarplan, niet meer in deze cijfers verwerkt (de doorbelasting is in mindering gebracht op de kosten).

1.2 Woon-werkverkeer

In de uitputting wordt de tegemoetkoming door de werkgever in het woon-/werkverkeer van de medewerkers verantwoord. Deze post wordt aanzienlijk overschreden; een aantal (nieuwe) medewerkers heeft, omdat zij op grotere afstand wonen van Den Haag hogere reiskosten en dit vertaalt zich in aanzienlijk hogere uitgaven voor het woon-werkverkeer. Het bedrag voor de abonnementen wordt daarbij ineens (vooruit) voldaan, daarmee is de uitputting in het eerste halfjaar ook naar verwachting de realisatie op jaarbasis. Wel moet nog een beperkte verrekening plaatsvinden met de stichting Blik op Werk over vervoerbewijzen, wegens de ontvlechting per 1 juni 2010.

1.3 Dienstreizen

De uitputting van deze post is lager dan begroot. Deze post is in het jaarplan 2010 al aanzienlijk verlaagd. Aandachtspunt is nog wel dat declaraties veelal door medewerkers worden 'opgespaard' en later in het jaar ingediend. De overschrijding op de post Woon-werkverkeer, kan door deze onderschrijding worden gecompenseerd, omdat dienstreizen vaak met de woon-werkvervoerskaart worden gemaakt..

1.4 Opleidingskosten

De uitputting is lager dan begroot. Wel vindt uitputting vaak later in het jaar plaats. Onder andere als uitkomst van functionerings-/beoordelingsgesprekken, worden scholingsafspraken gemaakt. Daarnaast zijn voor een aantal opleidingen wel verplichtingen aangegaan, maar heeft betaling nog niet plaatsgevonden.

1.5 Werving en selectie

De uitputting van deze post heeft dit jaar nog niet plaatsgevonden, maar dit kan door het ontstaan (en moeten vervullen) van vacatures snel wijzigen. Bovendien zijn de kosten voor een wervings- en

selectieprocedure aanzienlijk (advertentiekosten, assessment e.d.). In de prognose is uitgegaan van een uitputting van 50%, de verwachte invullingkosten van één vacature.

1.6 Kosten Raad voor Werk en Inkomen

Geen bijzonderheden. De vacatiegelden worden uitgekeerd op basis van presentielijsten en worden op verzoek van het ministerie van SZW vanaf 2008 afzonderlijk verantwoord in de jaarrekening. De uitputting blijft over het algemeen binnen het beschikbare budget.

1.7 Voorziening WW

Dit is de voorziening voor eventuele claimgevallen. De hoogte van de dotatie wordt jaarlijks aan het eind van het boekjaar berekend en verwerkt in de jaarrekening. Op dit moment maakt één oud personeelslid (sinds kort) gebruik van de WW-regeling, maar deze kosten worden ten laste gebracht van de voorziening.

1.8 Overige (OR, Arbo, Sociaal)

De realisatie is lager dan begroot. Een aantal activiteiten vindt in het tweede halfjaar plaats.

2. Huisvesting, inrichting en materiaal

2.1 Huur (gebouw en parkeerplaatsen)

De huurovereenkomst van de RWI is per 1 oktober 2010 opgezegd. Per 17 september zal de RWI in het pand van de SER gehuisvest zijn.

Voor het nieuwe pand staan de huurprijs en de prijs van bijkomende kosten als servicekosten en faciliteiten als catering, beveiliging e.d. inmiddels vast. Deze kosten zijn meegenomen in de prognose.

2.2 Belastingen en verzekeringen

De meeste jaarpremies voor de verzekeringen worden in het 2e halfjaar voldaan. De verwachting is dat de uitputting achter blijft bij het beschikbare budget.

2.3 Energie en water

Op deze post zijn geen bijzonderheden te melden.

2.4 Kantoorbenodigdheden en –drukwerk

In juni 2009 is de nieuwe huisstijl van de RWI geïntroduceerd. Drukwerk is hieraan aangepast. De RWI houdt bij bestellingen rekening met de aanstaande verhuizing aangezien het drukwerk daarop moet worden aangepast, mede daarom is de uitputting lager dan begroot, maar de verwachting is dat in verband met de verhuizing in het tweede halfjaar de uitgaven aanzienlijk zullen toenemen.

2.5 Kopieerapparaten

Geen bijzonderheden. De post kopieerapparaten bestaat naast de kosten voor de leaseovereenkomst van de kopieerapparaten uit een leasebedrag voor printers, scans- en faxmodule. De apparaten zijn eind 2007 vernieuwd en zullen voor een deel in 2010 meeverhuizen. De facturering wordt per kwartaal vooruit voldaan.

2.6 Aanpassingen/Reparaties huisvesting

De uitputting op deze post is mede afhankelijk van 'calamiteiten' en is daarom niet gelijkmatig verdeeld over een kalender jaar.

Daarnaast worden op deze post de belangrijkste eenmalige uitgaven voor verbouwing, adviseurs, verhuizers, e.d. verantwoord die betrekking hebben op de verhuizing naar de SER. Hiervoor is in de jaarrekening van 2009 een bedrag van € 195.000 gereserveerd. Er wordt in de prognose vanuit gegaan dat een aanzienlijk deel van deze reservering wordt gebruikt ter dekking van de kosten op deze post. De overige kosten worden verantwoord onder '4.6 Overige adviseurs'.

De einddatum van de contracten met betrekking tot het onderhoud van de technische installaties als (brand)beveiliging, telefonie etc. ligt op 1 oktober 2010.

Voor een deel van de contracten die te maken hebben met deze post geldt dat ze in de loop van 2010 worden beëindigd.

2.7 Overige kosten huisvesting

Onder deze post vallen onder meer de interieurbeplanting, aansluiting op de kabel en de kunsttuitlen.

3. Automatisering en ICT

3.1 Beheer en onderhoud hardware en infrastructuur

In de huidige setting beschikt de RWI over een eigen serverpark en wordt eenmaal per twee weken on site beheer uitgevoerd. Voor het overige is het beheer volledig remote.

De RWI heeft een afweging moeten maken tussen het behoud van het eigen serverpark en de aansluiting op het externe serverpark van de leverancier (ASP-model). Een besluit hierop was noodzakelijk omdat de technische aanpassingen die nodig zijn in het SER gebouw tijd vergen. Onlangs is besloten om niet (nu) over te gaan op het ASP-model vanwege de technische en financiële risico's.

De in het jaarplan voor 2009 voorziene vervanging van de beeldschermen, is niet in 2009 uitgevoerd. Dit in verband met de voorziene verhuizing naar de SER in 2010. Besloten is de beeldschermen gelijktijdig met de verhuizing te vervangen. De kosten blijven naar verwachting binnen het beschikbare budget, ondanks dat in verband met de verhuizing extra kosten worden gemaakt.

3.2 Telefoon en Internet

Naast telefonie/mobiele telefonie en de internetverbinding vallen onder deze post de kosten voor de lijn t.b.v. de chipknip waarmee de lunchvoorziening wordt afgerekend. De kosten blijven naar verwachting binnen het budget.

4. Inhuur derden en facilitaire ondersteuning

4.1 Accountant AO/IC

De kosten van de accountant betreffende de controle van de jaarrekening 2010 worden in de loop van het jaar op basis van offerte verplicht. Deze kosten worden in de jaarrekening verantwoord. Hierbij is tevens rekening gehouden met aanvullende kosten in het kader van de nieuwe eisen aan de rechtmatigheid en de kosten van een review t.b.v. IWI. De uitputting zal uiteindelijk conform begroting zijn.

4.2 Catering/4.3 Schoonmaak

De kosten voor de catering stijgen licht in verband met cao afspraken met betrekking tot de personele kosten.

Het contract voor de catering is met het oog op de aanstaande verhuizing verlengd tot 1 oktober 2010. Daarna wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten die de SER biedt.

Ten aanzien van de schoonmaakvoorziening en bewaking zijn geen bijzonderheden te melden, de kosten blijven naar verwachting binnen het budget.

4.4 Documentatie

Geen bijzonderheden.

4.5 Administratie (financieel en salaris)

In de begroting 2010 is een bedrag opgenomen voor het met extern personeel invullen van de werkzaamheden met betrekking tot de financiële administratie. Door de ontvlechting van de stichting Blik op Werk en de RWI en de verhuizing en de daarmee samenhangende werkzaamheden, wordt een extra beroep gedaan op deze externe ondersteuning. Dit leidt tot een aanzienlijke overschrijding van het beschikbare budget. De RWI heeft in de jaarrekening 2009 hiervoor een budget voor ontvlechtingskosten gereserveerd, daarmee worden deze kosten gedekt. Een deel van deze kosten wordt doorbelast aan de stichting Blik op Werk en is verantwoord onder de overige ontvangsten.

4.6 Adviseurs (organisatie)

Ten behoeve van de verhuizing naar het SER gebouw is externe expertise ingeroepen voor het opstellen van een (technisch) programma van eisen (PvE). Dit PvE is inmiddels afgerond en besproken met de SER. De technisch adviseur zal tot de verhuizing, een rol spelen.

Ook heeft de RWI externe expertise ingeroepen op het gebied van de archiefzaken. Die inzet zal zeker nog tot eind 2010 nodig zijn. Medio oktober 2009 heeft de RWI aan de Erfgoedinspectie beheersregels en een bestandenoverzicht opgeleverd. Oktober 2010 dient een geactualiseerde selectielijst te zijn opgeleverd. De externe adviseur begeleidt de RWI hierin.

4.7 Overig

De uitputting blijft vooralsnog achter bij de begroting. De uitgaven voor porti zijn mede afhankelijk van uitgebrachte rapporten en mailings. Daarnaast vinden een aantal grote uitgaven met betrekking tot porti plaats aan het einde van het jaar, bijvoorbeeld voor de verhuizing en het Najaarscongres van de RWI. Vooralsnog wordt voorzien dat de uitputting binnen het beschikbare budget blijft.

5. Beleids- en projectkosten

5.1 Communicatie

Onder deze post vallen onder andere de uitgaven voor het publiceren van rapporten en de communicatie die daarmee samenhangt. Een andere grote kostenpost betreft het jaarlijkse RWI Najaarscongres, dat op 12 november plaatsvindt. Deze kosten worden in het tweede halfjaar verantwoord.

5.2 Onderzoek & Expertise

Het budget voor 2010 bedraagt € 888.700. Dit is exclusief de verplichtingen die uit 2008 en 2009 zijn meegenomen en in 2010 worden afgerond. Opdrachten komen meestal in de loop van het jaar tot uitvoering (zie ook de toelichting bij paragraaf 1.3 en bijlage 2).

Vanuit 2009 zijn verplichtingen aangegaan voor € 886.946. Hiervan moet in 2010 nog € 376.395 worden gerealiseerd.

6. Reserveringen

6.1 Afschrijvingen

De uitputting is lager dan het beschikbare budget, maar niet alle investeringen in de nieuwbouw zijn al geactiveerd. De verwachting is dat de realisatie aanzienlijk zal zijn, maar blijft binnen het beschikbare budget.

7. Bijdrage Blick op Werk

Verondersteld is dat de de RWI-bijdrage aan de stichting BOW, via het ministerie van SZW, proportioneel over het jaar verdeeld, wordt uitgekeerd. Dit om een goed inzicht te bieden in de budgetuitputting van de RWI.

Niet afgeronde opdrachten uit 2009 (en 2008)

De reserve aangegane verplichtingen is een balanspost die in de jaarrekening wordt verantwoord. Voor de volledigheid van dit halfjaarverslag wordt hier een korte toelichting gegeven.

De RWI heeft ultimo 2009 voor € 886.946 aan opdrachten verstrekt, die op dat moment nog niet zijn afgerond. De prestaties hiervoor worden in 2010 geleverd. In de lasten/baten begroting 2010 is geen budget opgenomen voor deze kortlopende schulden c.q. verplichtingen. Om die reden is het budget dat in 2009 voor deze opdrachten beschikbaar was, overgeheveld naar 2010. Daarnaast zijn nog enkele opdrachten uit 2008 afgerond.

Reservering niet afgeronde opdrachten:	Aantal opdrachten 2009	Openstaand	Realisatie/uitputting reserve	2009	Realisatie 2008
Algemene zaken	9	56.140	59.306	115.446	18.635
Onderzoek en analyse	18	299.209	439.872	739.081	83.041
Overige	6	21.046	11.373	32.419	0
Totale reservering		376.395	510.551	886.946	101.676

3.2 Investerings

Op verzoek van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (brief 19 maart 2003 kenmerk AAM/BR/03/17674) worden met ingang van 1 januari 2003 de in het economische verkeer gebruikelijke afschrijvingstermijnen gehanteerd voor investeringen.

	Inrichting pand	ICT	Totaal
Boekwaarde 1/1/2009	51.649	20.613	72.262
Investerings boekjaar*	102.881	1.923	104.804
Desinvesteringen boekjaar	0	0	0
Afschrijvingen boekjaar	32.865	12.241	45.106
Boekwaarde per 30/04/2009	121.665	10.295	131.960
Afschrijvingspercentage	10-20%	33%	

3.3 Diverse baten

8. Bijdrage SZW aan exploitatie RWI

De tertaal bijdrage van SZW aan de exploitatiebegroting van de RWI is hier verantwoord. Deze is conform de subsidiebeschikking.

9. Bijdrage RWI aan Blik op Werk via SZW

Van de bijdrage van de RWI aan de Stichting Blik op Werk is uitgegaan van een directe uitkering van deze bijdrage door het ministerie van SZW aan deze stichting.

10. Overige ontvangsten

De rentebaten (overige inkomsten) zijn ontvangen over de liquide middelen van de RWI. De kasmiddelen die niet direct worden gebruikt worden op een rentedragende parkeer rekening geplaatst. Door de 'lage' rentestand, blijven de inkomsten uit renteopbrengsten achter bij de gebudgetteerde opbrengst.

De overige ontvangsten hebben onder andere betrekking op doorberekende loon- en facilitaire kosten aan de Landelijke Cliëntenraad en de doorbelasting voor ondersteuning bij de uitvoering van onder andere de financiële administratie en de controle daarop door de RWI voor de Stichting Blik op Werk.

3.4 Kassiersfunctie Landelijke Cliëntenraad

In het kader van de kassiersfunctie die wordt vervuld voor de Landelijke Cliëntenraad zijn in 2010 op verzoek van de LCR de betalingen uitgevoerd.

Bijlage 1: Realisatie eerste halfjaar 2010

	Exploitatie	Realisatie t/m 30-06-2010	Goedgekeurde begroting 2010 (excl. loon & prijs)	Uitputtingspercentage begroting t/m 30-06	Verwachte uitputtingspercentage
1	Personeel				
1.1	Salariskosten incl. sec. Arb.voorwaarden	1.262.175	2.882.500	44%	94%
1.2	Woon-werkverkeer	77.054	58.800	131%	120%
1.3	Dienstreizen	11.256	84.000	13%	54%
1.4	Opleidingskosten	20.900	84.000	25%	75%
1.5	Werving en selectie	-	62.400	0%	50%
1.6	Kosten Raad	3.578	81.200	4%	76%
1.7	Voorziening WW	-	35.400	0%	0%
1.8	Overige (PvT, Arbo, Sociaal)	7.421	44.100	17%	100%
		1.382.384	3.332.400	41%	
2	Huisvesting en materiaal				
2.1	Huur (gebouw en parkeerplaatsen)	284.053	394.300	72%	100%
2.2	Belastingen en verzekeringen	5.615	21.400	26%	81%
2.3	Energie en water	20.236	46.800	43%	91%
2.4	Kantoorbenodigdheden en –drukwerk	3.040	20.000	15%	99%
2.5	Kopieerapparaten	36.836	52.000	71%	96%
2.6	Aanpassingen/Reparaties huisvesting	20.887	53.000	39%	100%
2.7	Overige kosten huisvesting	5.847	33.000	18%	71%
		376.514	620.500	61%	
3	Automatisering en ICT				
3.1	Beheer en onderhoud hardware en infrastructuur	53.318	175.000	30%	91%
3.2	Telefoon en internet	6.378	20.000	32%	80%
		59.696	195.000	31%	
4	Inhuur derden en facilitaire ondersteuning				
4.1	Accountant, AO/IC	-	35.000	0%	96%
4.2	Catering	31.732	87.900	36%	65%
4.3	Schoonmaak en beveiliging	31.466	76.000	41%	62%
4.4	Documentatie	14.216	31.200	46%	91%
4.5	Administratie (financieel en salaris)	79.086	81.600	97%	100%
4.6	Adviseurs (organisatie)	12.672	105.500	12%	50%
4.7	Overig	7.646	55.000	14%	70%
		176.818	472.200	37%	

5	Beleids- en Projectkosten				
5.1	Communicatie	39.832	309.800	13%	89%
5.2	Onderzoek en expertise	553.209	888.700	62%	100%
		593.041	1.198.500	49%	
6	Reserveringen				
6.1	Afschrijvingen	45.106	124.400	36%	91%
		45.106	124.400	36%	
7	Transparantie				
7.1	Bijdrage aan Blik op Werk	75.000	150.000	50%	100%
		75.000	150.000	50%	
	Totaal exploitatie	2.708.558	6.093.000	44%	
	Opbrengsten	Realisatie t/m 30-06-2010	Goedgekeurde begroting 2010 (excl. loon & prijs)	Uitputtingspercentage begroting t/m 30-06	Verwachte uitputtingspercentage
8.	Bijdrage SZW exploitaite	3.855.000	5.782.000	67%	100%
9.	Bijdrage RWI aan BOW via SZW	75.000	150.000	50%	100%
10	Overige ontvangsten	68.410	161.000	42%	85%
	Totaal	3.998.410	6.093.000	66%	

Bijlage 2 Overzicht voortgang onderzoek en expertise

Toelichting

In deze bijlage wordt een overzicht gegeven van de voortgang van de onderzoeks- en expertise-activiteiten van de RWI in het eerste halfjaar van 2010. Tevens wordt ingegaan op de activiteiten die op korte termijn tot nieuwe onderzoeks- of expertise-opdrachten zullen leiden.

Afgerond eerste halfjaar 2010

In het eerste halfjaar van 2010 zijn de volgende extern aanbestede onderzoeks- en expertise-opdrachten afgerond en in de Raad besproken:

- *Gezondheidsbeleving en werkhervatting 35-minners* (mei 2009 – april 2010, Regioplan). Dit rapport is besproken in de Raad van 15 april 2010 en op 10 mei 2010 gepubliceerd;
- *Monitoring Nationaal arrangement arbeidsmarkt* (december 2009 – mei 2010, ECORYS). Dit rapport is besproken in de Raad van 15 april 2010 en op 3 juni 2010 gepubliceerd onder de titel "Onderweg naar morgen";
- *Wajong en cultuur* (december 2009 – juni 2010, Verwey-Jonker Instituut). De resultaten van dit onderzoek naar factoren binnen arbeidsorganisaties die van invloed zijn op een succesvolle inschakeling van Wajongers zijn behandeld in de Raad van 24 juni 2010. Het rapport zal in de loop van augustus 2010 worden gepubliceerd;
- *Ondersteuning van zzp'ers* (december 2009 – juni 2010, Regioplan). Dit rapport is besproken in de Raad van 24 juni 2010 en op 22 juli 2010 onder de titel "Ondersteuning van zzp'ers door gemeenten. Situatie begin 2010" gepubliceerd.

Lopend eind eerste halfjaar 2010

In de onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven van de extern aanbestede onderzoeks- en expertise-opdrachten die aan het einde van het eerste halfjaar van 2010 nog niet zijn afgerond. De volgorde van de opdrachten is gebaseerd op het tijdstip van het verlenen van de opdracht, zoals vermeld in de voorlaatste kolom. De laatste kolom vermeldt de maand waarin opdrachtnemers de eindrapportages opleveren aan het secretariaat van de RWI. Bespreking in de Raad of de Commissie volgt in de regel binnen één tot twee maanden. De datum waarop eindrapportages worden gepubliceerd wordt (mede)bepaald door het moment waarop de daarmee samenhangende voorstellen, analyses of handreikingen worden gepubliceerd.

Zoals uit de tabel blijkt, zijn aan het einde van het eerste halfjaar van 2010 dertien extern aanbestede onderzoeks- en expertise-opdrachten nog niet afgerond. In dit halfjaar zijn zeven nieuwe opdrachten verleend.

Tabel 1 Stand van zaken lopende onderzoeks- en expertise-opdrachten

Stand 30-06-2010	Opdrachtnemer(s)	Start	Verwachte oplevering eindrapportage
Onbenut arbeidspotentieel onder niet-uitkeringsgerechtigden in aandachtswijken (fase 2)	CBS Centrum voor beleidsstatistiek	Nov. 2009	Augustus 2010
Ontwikkeling cliëntstromen sociale zekerheid 2005-2008	SEOR	Dec. 2009	Oktober 2010
Ontwikkelingen aan de aanbodzijde van de re-integratiemarkt	Astri	Dec. 2009	Augustus 2010
Omnibusenquête onder gemeenten	Research voor Beleid	Dec. 2009	Juli 2010
Procesanalyse effectiviteit re-integratie	SEOR	Dec. 2009	Dec. 2010
Vacaturespider	Research voor Beleid, EIM, Textkernel	Dec. 2009	Aug. 2010
Project Onderwijs Arbeidsmarkt 2010	ROA	Jan. 2010	Dec. 2010
Sturen op zelfsturing	What Works	Maart 2010	Aug. 2010
Arbeidsmarktmobiliteit	CBS	Maart 2010	Dec. 2010
Arbeidsmarktenquête 2010	CentERdata	Juni 2010	Sept. 2010
Meta-analyse gemeentelijk re-integratie-onderzoek	SEO	Juni 2010	Okt. 2010
Omnibusenquête werkgevers	ECORYS	Juni 2010	Nov. 2010
Werkzame elementen bij het stimuleren van scholing van laagopgeleiden	IVA	Juni 2010	Dec. 2010

Voorgenomen onderzoek en/of expertise m.b.t. het tweede halfjaar 2010

In het eerste halfjaar van 2010 is gewerkt aan een aantal onderwerpen die mogelijk leiden tot nieuwe externe onderzoeks- of expertise-opdrachten in het tweede halfjaar van 2010. Het gaat om de volgende onderwerpen:

- *Arbeidsmarktpositie van werkloze ouderen.* Het plan van aanpak "Arbeidsparticipatie ouderen" is behandeld in de Raad van 18 maart 2010. Op basis daarvan is een offertetraject met het CBS gestart. In de loop van de zomer zal dit leiden tot een expertise-opdracht;
- *Stimulering van scholing laagopgeleiden, een nadere analyse van de doelgroep.* De startnotitie voor dit onderzoek is besproken in de Raad van 24 juni 2010. Aansluitend is de offerteprocedure gestart. Waarschijnlijk zal eind augustus de opdracht kunnen worden verleend;
- *Herintreding van werkloze ouderen.* De startnotitie voor dit onderzoek is besproken in de Raad van 24 juni. Aansluitend is de offerteprocedure gestart. De opdracht is inmiddels verleend aan Astri;
- *Werkgeversdienstverlening werkpleinen.* In de Raad van 9 september zal een plan van aanpak worden besproken.